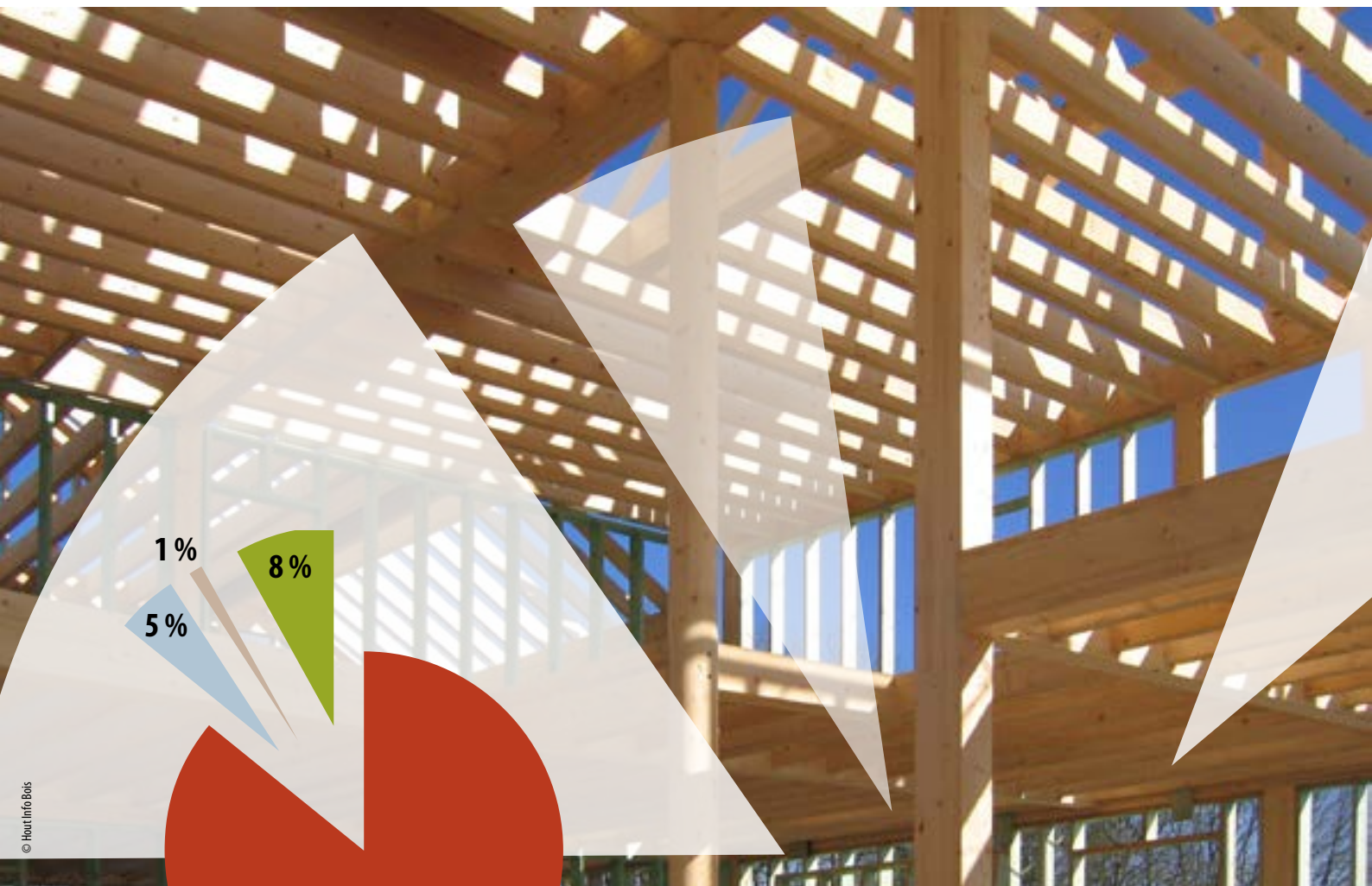

Houtbouw

in België **2017-2018**

vervolg op de enquêtes 2011–2012, 2013-2014
en 2015-2016 uitgevoerd door Hout Info Bois

Sinds 2013 werkt Hout Info Bois samen met het Office Economique Wallon du Bois om de trends en evoluties van de houtbouwsector in België in kaart te brengen. De enquête wordt tweejaarlijks uitgevoerd. De cijfers van de Belgische houtbouw sinds 2011 zijn beschikbaar op de websites www.houtinfobois.be en www.oewb.be.

De resultaten van de enquête zijn niet verkregen op basis van een steekproef. Het was de bedoeling om een exhaustief onderzoek te voeren. Daarom werden alle constructeurs van houtbouwwoningen per telefoon of mail gecontacteerd. Het antwoordpercentage bedraagt 49%, maar er dient vermeld dat de belangrijkste bedrijven geantwoord hebben.

Het is belangrijk om te vermelden, dat de resultaten die hier worden voorgesteld uitsluitend afkomstig zijn van de bedrijven die de vragenlijst beantwoord hebben.

Er vonden geen extrapolaties plaats. Jammer genoeg hebben sommige bedrijven niet alle vragen beantwoord. Daardoor kan de representativiteit van de resultaten licht variëren.

Om de resultaten optimaal te kunnen vergelijken, werd exact dezelfde vragenlijst gebruikt als voor de vorige enquêtes. De lijst werd echter aangevuld met bijkomende vragen die meer van economische aard waren, vrucht van de samenwerking met de Confédération de la Construction Wallonne.

1 | Het inventariseren van de houtbouwbedrijven

Dit is een doorslaggevende fase, want ze bepaalt verder de representativiteit van de enquête en bijgevolg de betrouwbaarheid van de resultaten. Ze is echter zeer delicaat, aangezien er geen lijsten bestaan van Belgische houtbouwers en ook geen registratie of referentie om na te gaan of het bouwbedrijf gespecialiseerd is in houtbouw.

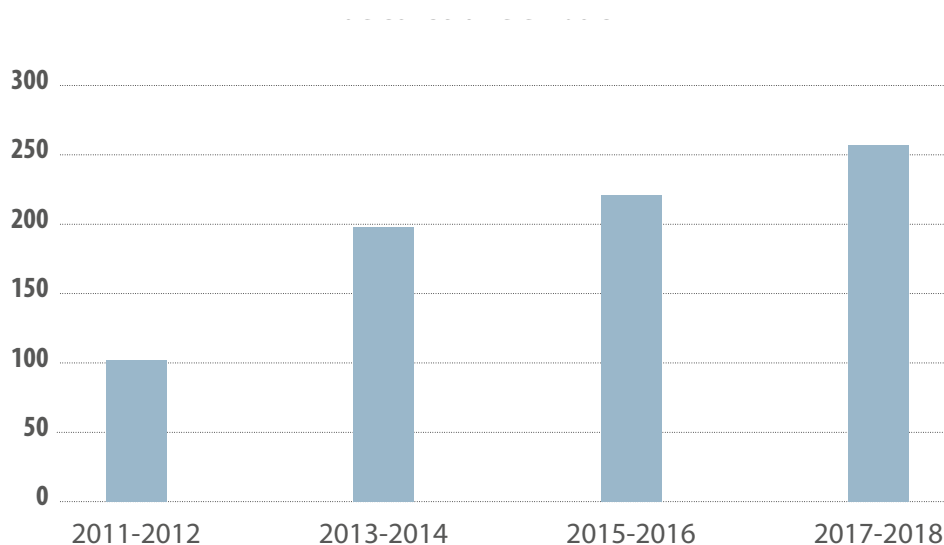
In de loop der jaren hebben wij een nauwkeurige lijst kunnen opstellen van houtbouwbedrijven. Deze wordt permanent geüpdatet in functie van de stopzetting van de activiteiten van een bedrijf, een eventueel faillissement, de oprichting van een nieuw bedrijf, enz. Voor het opstellen en opvolgen van onze lijst gebruiken we hoofdzakelijk volgende bronnen:

- de gele gids
- de exposantengids van Belgische bouwbeurzen
- zoekmachines op internet
- realisaties van de website www.houtinfo Bois.be en andere websites die houtbouw promoten
- het netwerk van Hout Info Bois, het Office Economique Wallon du Bois alsook van Woodwize
- werfbezoeken
- de contacten en Leden van de Confédération de la Construction Wallonne via haar Plateforme Bois alsook van BouwUnie.

Om te vermijden dat de bedrijven zouden worden lastig gevallen door verkopers of andere, garanderen wij de strikte vertrouwelijkheid van de persoonlijke gegevens die ons zouden meegedeeld zijn en **zullen wij onder geen enkel voorwendsel de lijst van houtbouwbedrijven verspreiden.**

2 | De houtbouwbedrijven

Het aantal bedrijven die verklaren in 2017 en/of 2018 aan houtbouw te doen, bedraagt 256. Sinds de eerste enquête over houtbouw in België die door Hout Info Bois uitgevoerd werd, is het aantal geïdentificeerde bedrijven blijven stijgen.

Figuur 1. Aantal houtbouwbedrijven.

Het jaarlijkse totale aantal bedrijven die daadwerkelijk aan houtbouw gedaan hebben in België tijdens de periode 2017-2018 blijft vrij constant sinds 2015, ook al is de trend lichtjes stijgend sinds 2011 zoals blijkt uit figuur 1.

Met een totaal van 135 in 2017, is het aantal houtbouwbedrijven nooit zo hoog geweest sinds 2011. Dit aantal daalt wat in 2018 maar blijft echter hoog in vergelijking met de vorige jaren.

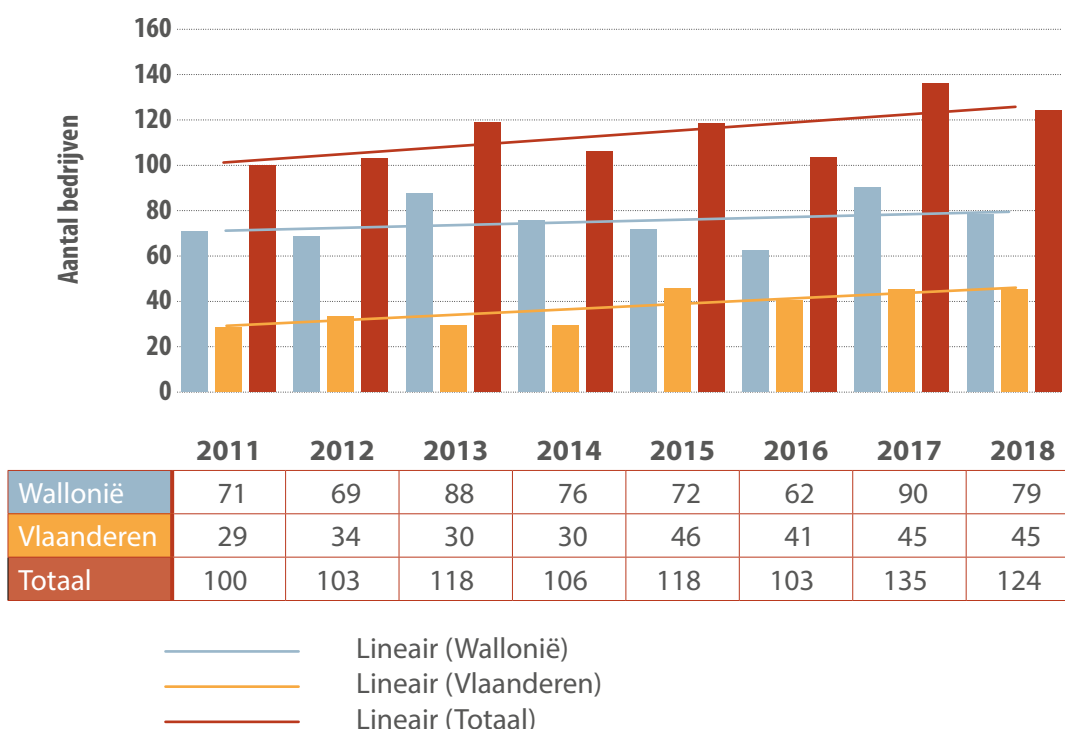
De Waalse bedrijven vertegenwoordigden tot 2015 meer dan 70% van het totale aantal houtbouwbedrijven. Sinds 2015 schommelt dit aandeel rond 60%.

Het constante aantal bedrijven die in de laatste 4 jaren aan houtbouw deden in Vlaanderen is allicht te verklaren door het feit dat ze gemiddeld groter zijn dan de bedrijven die in Wallonië gevestigd zijn. De bedrijven in het noorden van het land zijn ook gewoonlijk enkel met bouw bezig. Dit is niet het geval voor de Waalse bedrijven, die dikwijks op verschillende vlakken actief zijn. Het is inderdaad best mogelijk, dat een bedrijf een jaar lang geen nieuwe gebouwen opzet omdat zijn orderportefeuille te vol is in het kader van een andere activiteit.

Onder deze diverse activiteiten vindt men ondermeer de realisatie van renovaties, uitbreidingen of optoppingen. Deze activiteit is ongetwijfeld meer geschikt voor kleine bedrijven die zich gemakkelijker kunnen aanpassen aan kleine gebouwen met hogere eisen inzake tijd en aanpassingsvermogen aan verschillende situaties die kunnen optreden (toegankelijkheid, verbinding met bestaand gebouw, werklast in vergelijking met vloeroppervlakte, ...). Men stelt vast, dat van het totale aantal houtbouwers in 2017 (zie figuur 2), 27 bedrijven geen enkele nieuwbouw opgetrokken hebben maar enkel RUO (Renovaties – Uitbreidingen – Optoppingen) en 21 hiervan Waalse bedrijven zijn (hetzij 72%)! In 2018 telt men er 29 waarvan 24 Waals (82%)!

Van alle bedrijven die in 2017 en 2018 geantwoord hebben, heeft slechts één Brussels bedrijf aan houtbouw gedaan in de loop van die twee jaren.

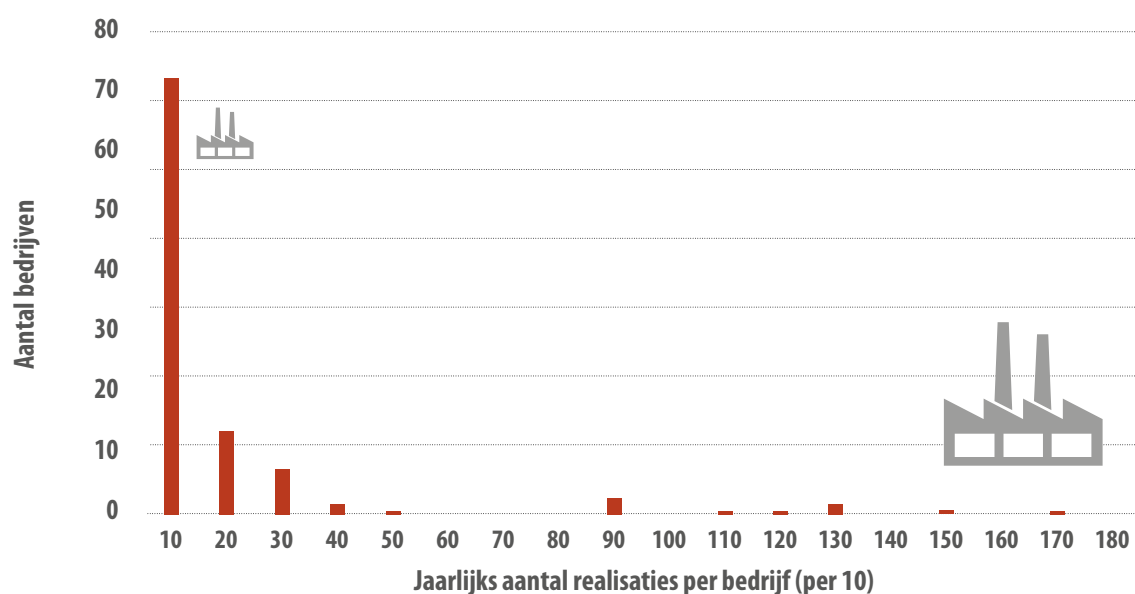
De lineaire trends in figuur 2 geven duidelijk deze evoluties weer, over de periode 2011 - 2018.

Figuur 2. Aantal houtbouwbedrijven (nieuwbouw en RUO) per gewest en trends.

Grootte van de bedrijven

Afgezien van de regionale verschillen, die in het volgend hoofdstuk aan bod zullen komen, stellen we vast dat op nationaal vlak het gemiddelde aantal nieuwbouwwoningen per jaar en per bedrijf vrij laag is. Maar de verschillen tussen de bedrijven kunnen zeer groot zijn. Een groot aantal houtbouwbedrijven plaatst een beperkt aantal woningen per jaar en een klein aantal houtbouwbedrijven realiseert er daarentegen een grote hoeveelheid.

Figuur 3. Gemiddeld jaarlijks aantal houten nieuwbouwwoningen per bedrijf (cijfers 2017).

Figuur 3 illustreert duidelijk deze vaststelling. Uit onze enquête blijkt, dat 68% van de houtbouwers minder dan 10 woningen per jaar realiseren. Voor bijna 70% van de bedrijven die geantwoord hebben, kunnen we er dus redelijkerwijze van uitgaan, dat de bouw niet hun enige activiteit is.

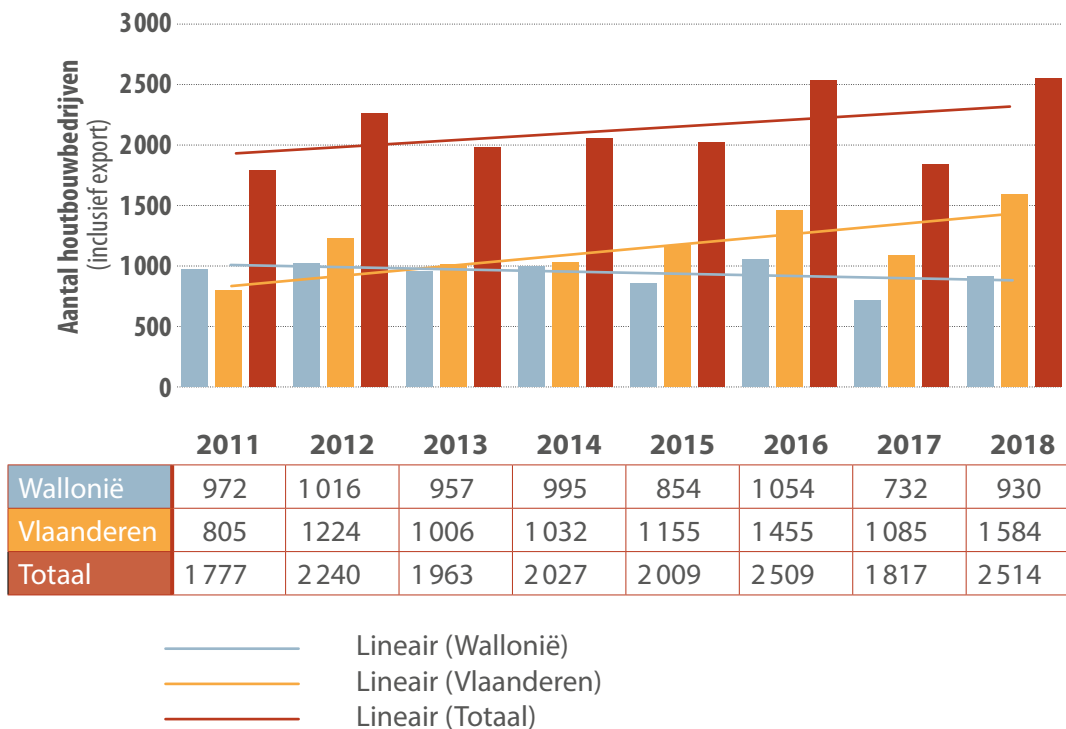
Slechts 10% van de bedrijven plaatst meer dan 50 houten huizen per jaar. Er dient ook vermeld, dat enkel de 10 grootste houtbouwbedrijven in termen van aantal realisaties iets meer dan 60% van de Belgische houtbouwmarkt vertegenwoordigen!

Aantal houtbouwwoningen

Figuur 4 toont aan, dat het totaal aantal houtbouwwoningen gerealiseerd door Belgische bedrijven sinds 2011 stijgt. Deze trend over verschillende jaren verbergt echter de historisch zwakke cijfers van 2017. Inderdaad, houtbouw was in Wallonië nooit zo zwak als in 2017. In Vlaanderen is het aantal houtbouwrealisaties in 2017 gedaald t.o.v. 2015 en 2016 maar bleef het stabiel t.o.v. de cijfers van 2012, 2013 en 2014. Men moet echter vermelden, dat de mooie resultaten in Vlaanderen en 2018 vooral te danken zijn aan de uitzonderlijke resultaten van één enkel bedrijf dat zijn productie aanzienlijk opgedreven heeft.

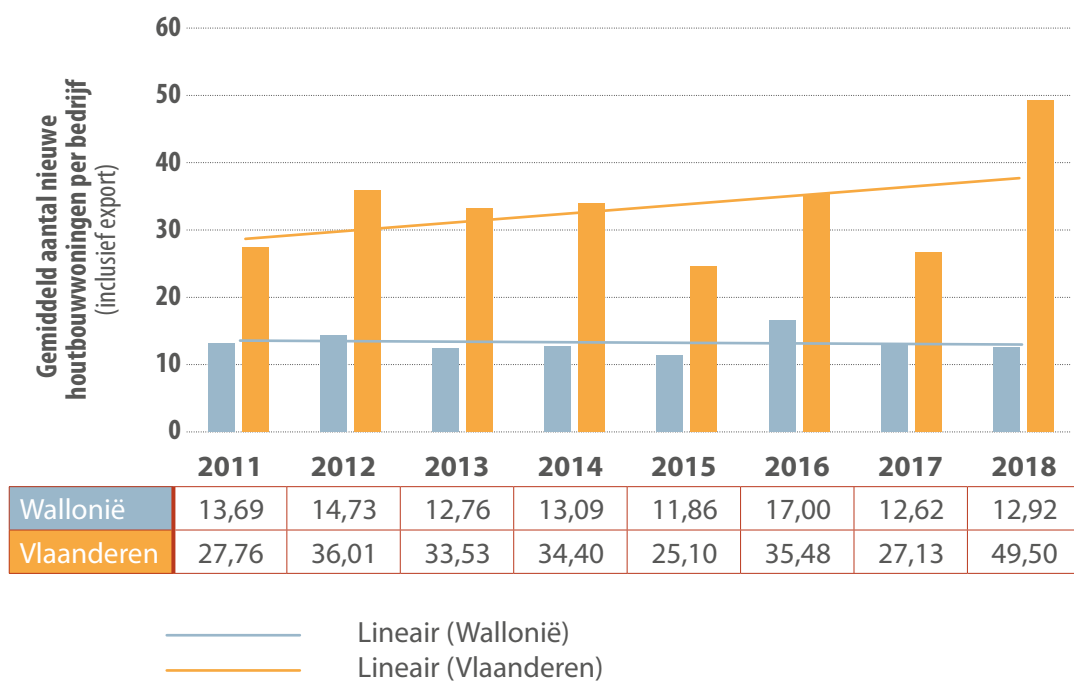
De houtbouwers van het noorden van het land bouwen meer dan die van het zuiden. Dit betekent niet dat er in Vlaanderen meer houtbouwwoningen opgetrokken worden, aangezien een Vlaams bedrijf ook in Wallonië kan bouwen. Anderzijds kan een Waals bedrijf ook in Vlaanderen bouwen.

De trends geven aan, dat de productie van de Waalse bedrijven de neiging vertoont om jaar na jaar te dalen, met echter een piek in 2016. Op nationaal vlak gaat de globale trend voor het aantal gebouwen uitgevoerd door de Vlaamse bedrijven duidelijk in stijgende lijn en compenseert de daling van het aantal houtbouwrealisaties in Wallonië.

Figuur 4. Totaal aantal houtbouwwoningen (inclusief export) per jaar en per gewest voor België.

Figuur 5 weerspiegelt duidelijk de regionale verschillen wat betreft het gemiddelde aantal nieuwe houtbouwwoonings (zonder RUO) dat jaarlijks door de bedrijven wordt gerealiseerd. In Vlaanderen gaat het duidelijk om een stijgende trend, maar deze stijging is, vooral in 2018, sterk te danken aan één groot bedrijf dat zijn volume van geproduceerde woningen bijna verdrievoudigd heeft! In Wallonië is de bouwactiviteit ook gelinkt aan andere activiteiten (vooral schijnwerk zoals trappen of ramen, enz.), hetgeen verklaart dat het gemiddelde aantal gebouwen meer dan tweemaal lager is dan dat van Vlaamse bedrijven (in dit verslag zelfs meer dan 3,5 in 2018!). De meervoudige activiteit van de Waalse bedrijven schijnt echter langzaam af te nemen, wat zoals eerder vermeld als gevolg heeft dat het aantal bedrijven die actief zijn in houtbouw daalt.

Figuur 5. Nombre moyen de nouvelles constructions par entreprise et par région.

Bovendien is de houtbouwsector in Vlaanderen over het algemeen meer gericht op «sleutel op de deur»-woningen dan in Wallonië. Het gaat om een productie die meer gesystematiseerd en intensiever zou zijn, hetgeen zich logischerwijze vertaalt in grotere bedrijven.

3 | et aandeel van houtbouw in België

Nieuwbouw

Er bestaat in België geen inventaris van de gebouwen op basis van het gebruikte structuurmateriaal. Voor wat onze enquête betreft, zijn de belangrijkste officiële cijfers de statistieken over de bouwvergunningen van de **Igemene Directie Statistiek (Statistics Belgium)**. Deze statistieken zijn terug te vinden op <https://statbel.fgov.be/nl/themas/bouwen-wonen/bouwvergunningen>

We hebben de cijfers voor houtbouw van een bepaald jaar vergeleken met de afgeleverde bouwvergunningen voor residentiële gebouwen met één woning van het jaar voordien, ervan uitgaand dat er een periode van een jaar nodig is tussen het afleveren van de vergunning en de volledige afwerking van het gebouw.

Tabel 1^[1] geeft het aantal afgeleverde bouwvergunningen voor residentiële gebouwen met één woning, ongeacht het gebruikte structuurmateriaal. Door het aantal houten huizen die in België gebouwd werden te delen door het aantal bouwvergunningen ongeacht het materiaal, bekomt men het marktaandeel van houtbouw, in %.

Jaar	Bouwvergunningen afgeleverd voor een residentieel gebouw met één woning (*) (*)	Totaal aantal geproduceerde huizen in houtbouw	Export	Percentage van houtbouw in België ((totaal houtbouwconstructies – export)/bouwvergunningen voor residentieel gebouw)
2011	24 298	1 777	175	6,59 %
2012	20 987	2 241	342	9,05 %
2013	21 976	1 963	180	8,11 %
2014	21 065	2 027	135	8,98 %
2015	22 277	1 788	101	7,57 %
2016	19 136	2 509	213	12,00 %
2017	19 953	1 817	128	8,46 %
2018	19 186	2 514	421	10,91 %

(*) Cijfers van het jaar dat voorafgaat aan het jaar vermeld in de eerste kolom, bekomen op 3/01/2019

Tabel 1. Aantal bouwvergunningen voor residentiële gebouwen, voor nieuwbouw en percentage nieuwbouw in hout t.o.v. de afgeleverde bouwvergunningen.

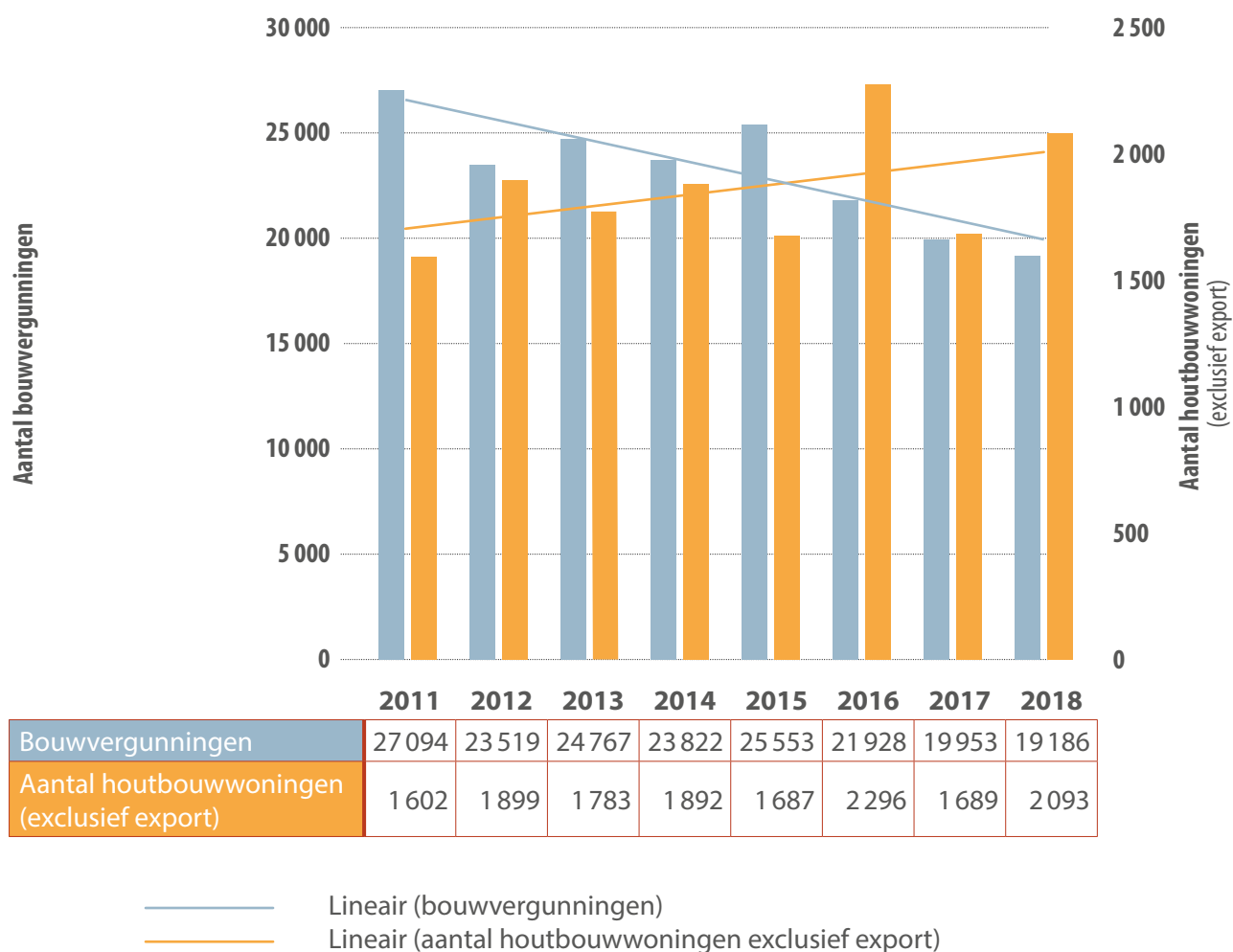
^[1] Er dient ook vermeld, dat we tot 2016 de gegevens gebruikt hebben betreffende bouwvergunningen voor nieuwe woongebouwen. Daarin waren echter ook flatgebouwen vervat. We vonden dat we met de cijfers betreffende het aantal woongebouwen met één woning (eengezinswoningen) dichter bij de realiteit waren, aangezien er nog weinig flatgebouwen in hout worden opgetrokken. De cijfers van vorig jaar werden dan ook op dezelfde manier aangepast, hetgeen verklaart waarom de percentages verschillen t.o.v. de vorige enquêtes.

In België is meer dan één op tien huizen in houtbouw

Het aantal houtbouwrealisaties die naar het buitenland werden uitgevoerd is nog nooit zo groot geweest als in 2018. Het betreft 421 eenheden, hetzij 16,75 % van het totale aantal houtbouwconstructies. Dit is vooral te wijten aan de intense exportactiviteit van één enkel bedrijf in 2018!

Het aantal houtbouwconstructies die in het buitenland worden geproduceerd en naar België worden ingevoerd is verwaarloosbaar.

Figuur 6 herneemt dezelfde waarden, namelijk het aantal bouwvergunningen en het aantal geproduceerde houtbouwwoningen. Hieruit blijkt duidelijk dat de trendlijn met betrekking tot de bouwvergunningen daalt tussen 2011 en 2018, in tegenstelling tot de trendlijn van het aantal houtbouwwoningen die over dezelfde periode een stijging vertoont.

Figuur 6. Aantal bouwvergunningen voor residentiële gebouwen met één woning, aantal houtbouwwoningen per jaar en lineaire trend voor elk van deze parameters.

Renovaties, uitbreidingen, optoppingen (RUO)

Het marktaandeel van RUO schommelt van jaar tot jaar zoals weergegeven in tabel 2.

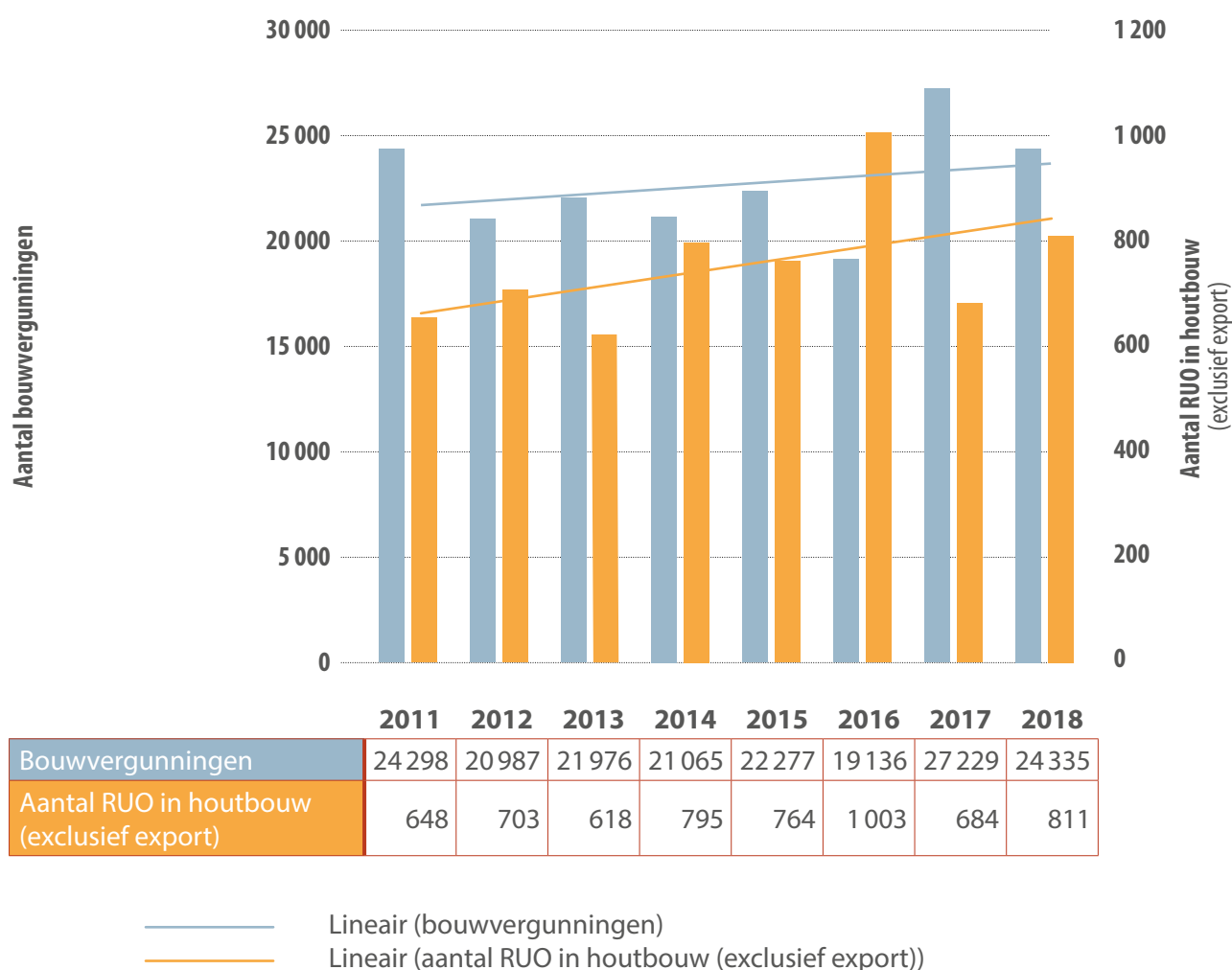
Het is belangrijk te vermelden dat de statistieken betreffende de RUO die door de Algemene Directie Statistiek verstrekt worden – (<https://statbel.fgov.be/nl/themas/bouwen-wonen/bouwvergunningen>) betrekking hebben op aangevraagde bouwvergunningen. In heel wat gevallen, met name voor zeer kleine oppervlaktes, wordt geen bouwvergunning aangevraagd. Bovendien zijn er in de statistieken betreffende de RUO geen afzonderlijke cijfers beschikbaar voor uitbreidingen en optoppingen. Deze zijn vervat in de algemene cijfers voor renovaties waar ook aanvragen voor heel andere verbouwingen in zitten!

Jaar	Bouwvergunningen afgeleverd voor renovaties (*)	Totaal aantal RUO in houtbouw	Export	Percentage van RUO in houtbouw in België ((totaal RUO in houtbouw – export)/ bouwvergunningen afgeleverd voor RUO)
2011	24 298	667	19	2,24 %
2012	20 987	888	185	2,59 %
2013	21 976	638	20	2,33 %
2014	21 065	815	20	2,92 %
2015	22 277	769	5	2,78 %
2016	19 136	1050	47	3,56 %
2017	27 229	687	3	2,51 %
2018	24 335	815	4	3,33 %

(*) Cijfers van het jaar dat voorafgaat aan het jaar vermeld in de eerste kolom, bekomen op 3/01/2019

Tabel 2. Aantal bouwvergunningen voor uitbreidingen en percentage nieuwbouw in hout t.o.v. de afgeleverde bouwvergunningen.

Figuur 7 illustreert de evolutie van de bouwvergunningen en van het aantal RUO in houtbouw. Deze figuur vertoont een duidelijke stijging van de RUO in houtbouw. Deze evolutie loopt parallel met die van de bouwvergunningen afgeleverd voor renovatie.

Figuur 7. Aantal bouwvergunningen voor renovatie (linkerstaaf), aantal RUO in houtbouw per jaar (rechterstaaf) en trendlijn voor RUO in houtbouw.

De trendlijn betreffende het aantal RUO in houtbouw blijft stijgen, ook al blijft 2017 een zwak jaar wat het aantal nieuwe RUO betreft. Het geringe aandeel RUO in houtbouw in 2017 heeft ook te maken met de uitzonderlijke stijging van het aantal aanvragen voor bouwvergunningen, die niet gepaard ging met een stijging van dezelfde orde voor RUO in houtbouw.

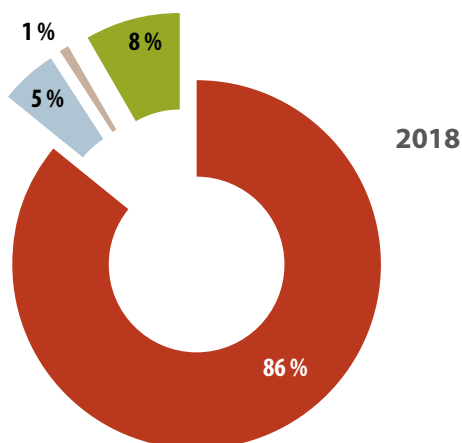
De houtbouwsystemen

De houtbouwbedrijven werken volgen één of (in enkele zeldzame gevallen) meerdere van de 4 belangrijkste houtbouwsystemen.

Deze systemen zijn:

- houtskeletbouw
- houtstapelbouw
- palen-balkensysteem
- meerlaagse massiefhoutplaten (gelijmde of genagelde CLT – Cross Laminated Timber of kruislagenhout)

In nieuwbouw

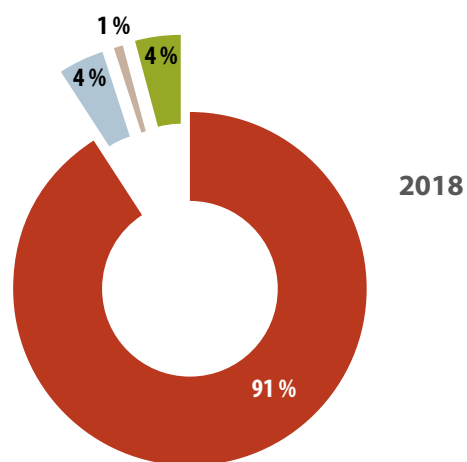
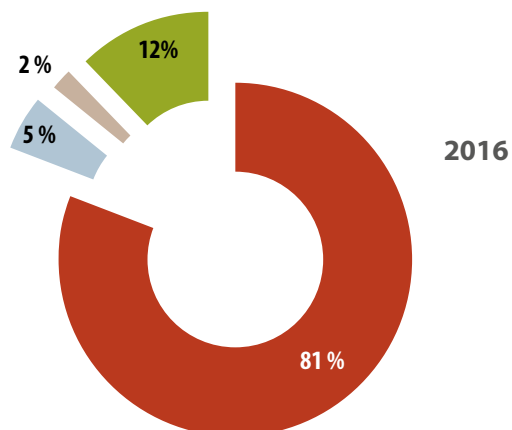

- Houtskeletbouw
- Houtstapelbouw
- Palen-balkensysteem
- Meerlaagse massiefhoutplaten CLT

Figuur 8. Verdeling van de belangrijkste houtbouwsystemen voor nieuwbouw in 2018.

De percentages voor het jaar 2017 zijn vrij identiek aan de cijfers vermeld in figuur 8.

En RUO

- Houtskeletbouw
- Houtstapelbouw
- Palen-balkensysteem
- Meerlaagse massiefhoutplaten CLT

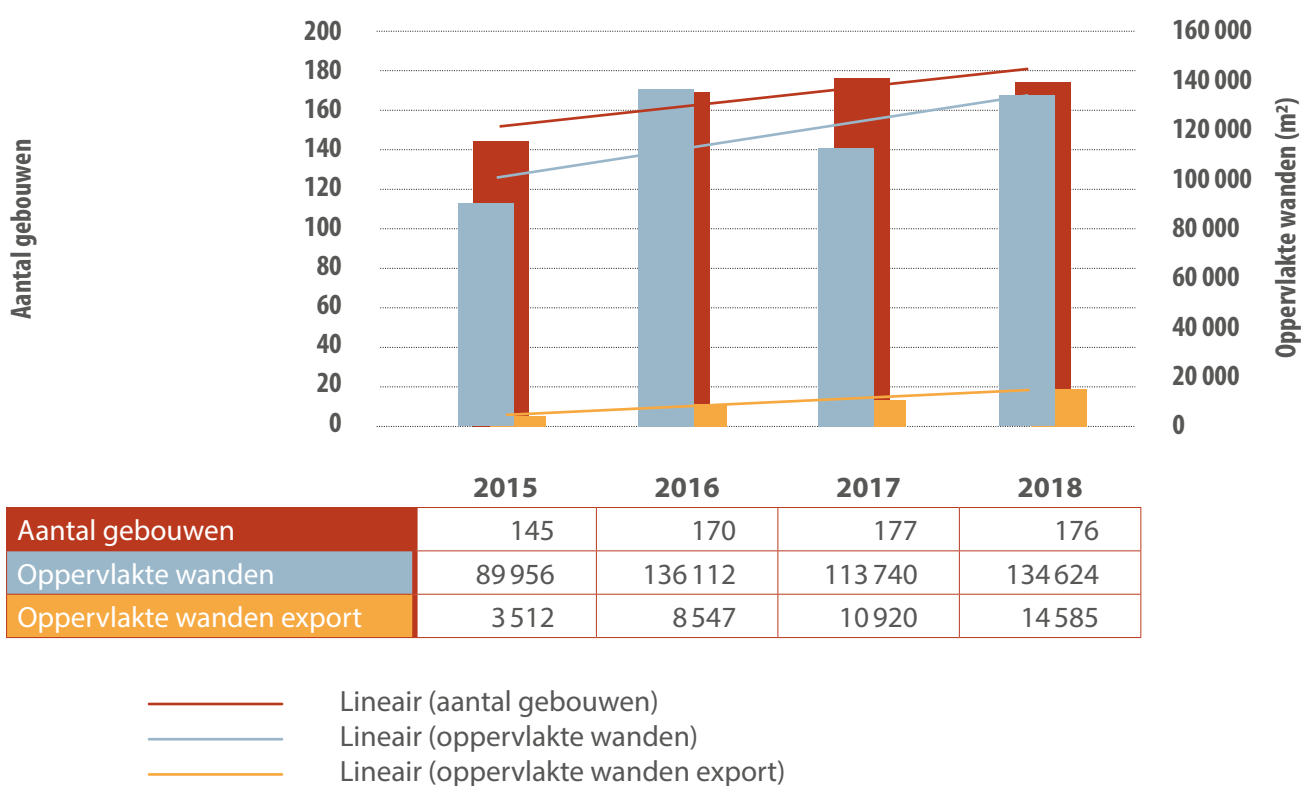
Figuur 9. Verdeling van de belangrijkste houtbouwsystemen voor RUO in 2018.

Daar waar in 2015 en 2016 de toepassing van massiefhoutplaten CLT voor RUO sterk toegenomen was tot meer dan 12% van de houtbouwsystemen, blijkt nu dat dit systeem minder wordt toegepast, aangezien het in 2018 slechts iets minder dan 4% uitmaakt van de houtbouwsystemen, wat overeenkomt met het aandeel in de enquêtes van voor 2015.

Dit schijnt echter logisch, gezien de voordelen van het houtskeletbouwsysteem t.o.v. de andere, vooral in RUO. Dit systeem is immers het meest moduleerbaar en het lichtst. Zijn kostprijs is ook vaak aantrekkelijker.

4 | Niet-residentiële gebouwen in houtbouw

Net als in 2015 en 2016 werden de bedrijven bevestigd over de totale oppervlakte aan houtwanden die in niet-residentiële gebouwen verwerkt werden, zoals bijvoorbeeld sporthallen, scholen, landbouwloodsen, openbare gebouwen, ...

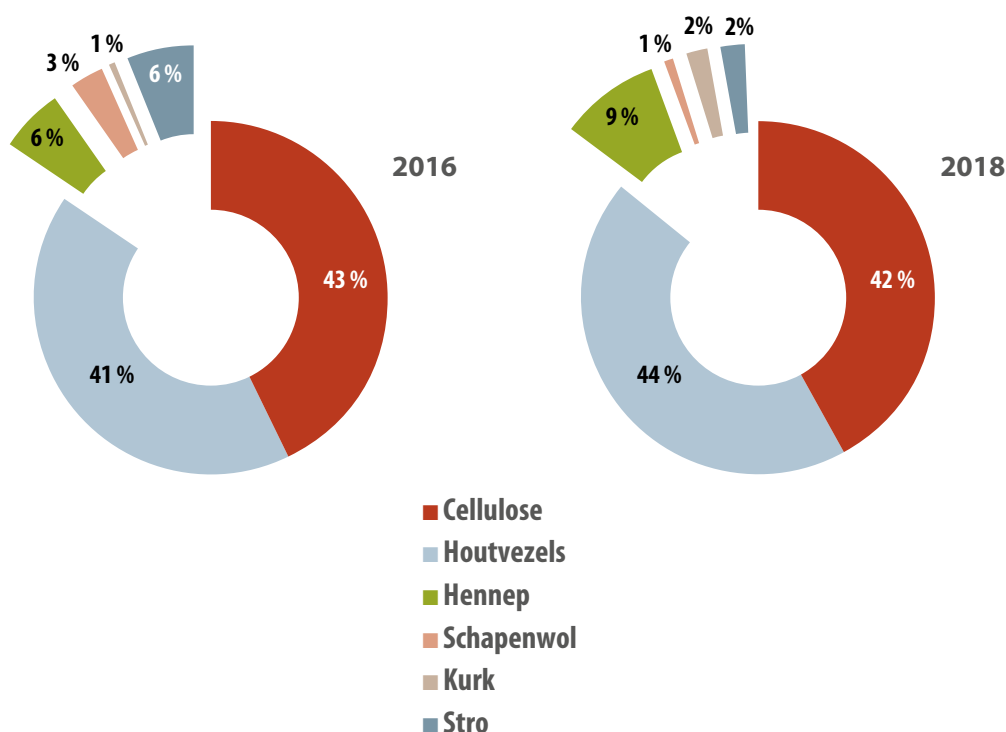
Figuur 10. Aantal niet-residentiële gebouwen in houtbouw (linkerstaaf), totale oppervlakte geproduceerde wanden en oppervlakte wanden voor export (rechterstaaf).

Ook al is de trend sinds 2015 stijgend, toch stelt men de drie laatste jaren een relatieve stagnatie vast in de realisatie van niet-residentiële gebouwen.

Wat de export van wanden naar het buitenland betreft: deze zou voortdurend stijgen, om in 2018 9% te bereiken van de totale geproduceerde oppervlakte aan wanden.

5 | Het gebruik van natuurlijke isolatiematerialen

In samenwerking met de Cluster Eco-Construction werd aan de bouwbedrijven gevraagd of ze natuurlijke isolatiematerialen toepasten. Figuur 11 geeft de belangrijkste materialen die in 2016 en 2018 vermeld werden, in stijgende orde van toepassing, daar waar de houtbouwer gebruik gemaakt heeft van een ecologisch isolatiemateriaal.

Figuur 11. Belangrijkste materialen die in 2016 en 2018 gebruikt werden, daar waar de houtbouwer gebruik gemaakt heeft van een ecologisch materiaal.

Zowel in 2016 als in 2018 maken cellulose en houtvezels 85% van de markt uit. Hennep is het derde meest gebruikte ecologische materiaal en neemt vooral delen van de stromarkt over.

Volgens de houtbouwers werden in 2018 994 huizen geïsoleerd met een natuurlijk materiaal, of 40% van de houten huizen die dat jaar gebouwd werden.

6 | De tewerkstelling in de houtbouwbedrijven

De tewerkstelling waarvan hier sprake heeft zowel betrekking op bedienden als op arbeiders. Aangezien de bedrijven, vooral in Wallonië, verschillende activiteiten kunnen hebben, hebben we aan de bedrijven gevraagd hoeveel loontrekkenden ze hadden en welk aandeel ervan uitsluitend werkzaam was in de bouw. Deze nuance werd bij de vorige enquêtes niet aangebracht.

	2018
Totale aantal loontrekkenden	1 574
Aantal loontrekkenden in houtbouw	1 359

Tabel 3. Aantal loontrekkenden in houtbouwbedrijven.

7 | Economische aspecten van houtbouw in België

Cette nouvelle partie, par rapport aux enquêtes précédentes, a été réalisée en Dit nieuwe gedeelte, dat nog niet aanwezig was in de vorige enquêtes, werd uitgewerkt in samenwerking met de Confédération de la Construction Wallonne.

Er dient vermeld, dat de grote meerderheid van de belangrijkste bedrijven de volledige vragenlijst heeft beantwoord, maar dat wat de vraag op economische vlak, tussen 40 en 50% van de houtbouwbedrijven geantwoord heeft. We stellen echter een regionaal verschil vast. Inderdaad, in Wallonië heeft ongeveer 50% van de bedrijven geantwoord, waaronder de belangrijkste. En Vlaanderen heeft 40% van de bedrijven geantwoord en daaronder vallen niet alle bedrijven van grotere omvang.

a. De omzet van de houtbouwbedrijven

In 2018 bedroeg de totale omzet **van de respondenten** aan dit deel van de vragenlijst € 153 611 631. Er dient echter vermeld, dat verschillende bedrijven, hoofdzakelijke Nederlandstalige, enkel geantwoord hebben aan de vragen betreffende het aantal houtbouwrealisaties maar niet aan de vraag betreffende de omzet.

De omzet van de respondenten verdeelt zich als volgt:

Vlaanderen	€ 74 125 144
Wallonië	€ 79 486 487
België	€ 153 611 631

Tabel 4. omzet van de respondenten op het vlak van houtbouw in België en per gewest.

Rekening houdend met het algemeen profiel van de bedrijven (zie figuur 3) en gezien de grote meerderheid van de belangrijkste Waalse bedrijven deze vraag beantwoord hebben, kan men schatten dat de totale Waalse omzet voor houtbouw zeer dicht moet liggen bij het bedrag dat in tabel 4 vermeld wordt. Omwille van het lagere aantal respondenten onder de Vlaamse bedrijven kan men er echter van uitgaan, dat het omzetcijfer inzake houtbouw voor België en voor Vlaanderen onderschat wordt. Het zou niet logisch zijn dat Vlaanderen, dat 63 % van de Belgische houtbouw realiseert, een omzet zou hebben die lager ligt dan die van Wallonië!

Als we de omzetcijfers van de respondenten extrapoleren naar alle bedrijven die aan houtbouw deden in 2018, met andere woorden door het bekomen omzetcijfer te vermenigvuldigen met het totale aantal huizen gedeeld door het aantal huizen die gedekt worden door het omzetcijfer, komen we aan een schatting van € 191 479 789 voor het omzetcijfer van de Belgische houtbouwers.

Op Belgisch vlak vertegenwoordigt de omzet uit houtbouw 74 % van de totale omzet van de respondenten. Uiteraard is, om redenen die reeds aangehaald werden (gelinkt aan de grootte van de bedrijven en aan hun activiteit(en)) de situatie in de Gewesten heel verschillend. Zo is in Vlaanderen het aandeel van de omzet dat gewijd is aan houtbouw 90 % en in Wallonië 69 %.

b. Evolutie van de omzet in 2018 t.o.v. 2017

De evolutie van de omzet inzake houtbouw (in %) in 2018 t.o.v. 2017 is als volgt verdeeld in België en tussen de gewesten:

Vlaanderen	+13,8 %
Wallonië	+6,7 %
België	+8,6 %

Tabel 5. Evolutie van de omzet inzake houtbouw per gewest en op Belgisch vlak in 2018 t.o.v. 2017.

Deze cijfers zijn coherent als men kijkt naar de evolutie van het aantal constructies die in 2018 uitgevoerd werden t.o.v. 2017.

c. De orderportefeuille

Er werd aan de houtbouwers gevraagd voor welke duur, in maanden uitgedrukt, hun orderportefeuille reeds gevuld was.

Hun antwoorden zijn verwerkt in tabel 6 en worden tegenover de Belgische gemiddelden geplaatst voor ruwbouwbedrijven.

	Houtbouw	Ruwbouw (Nace-code 4120) – gemiddelde 2018
Vlaanderen	6,5 maanden	6,6 maanden
Wallonië	6,3 maanden	6,2 maanden
België	6,4 maanden	6,8 maanden

Tabel 6. Duur, in maanden, van bezetting orderportefeuille voor de houtbouw- en ruwbouwsector (alle soorten materialen).

Deze duur is vrijwel identiek als die van de globale bouwsector.

8 | Conclusions et commentaires

Met een respons van ongeveer 50%, waaronder die van de grootste bedrijven op het vlak van het aantal geproduceerde houtbouwconstructies, kan de enquête 2017-2018 zeker beschouwd worden als representatief voor de houtbouwsector in België.

Het totale aantal bedrijven die aan houtbouw doen is trouwens sinds het begin van de enquêtes over de sector door Hout Info Bois nog nooit zo hoog geweest als in 2017 en 2018.

Met meer dan 10% van het marktaandeel van eengezinswoningen en met meer dan 2500 nieuwe houtbouwconstructies in 2018, stelt houtbouwsector het goed, al heeft hij de twee laatste jaren geen echte groei gekend. Integendeel, 2017 was één van de zwakste jaren wat betreft nieuwe houten woningen.

Er zijn op het vlak van dynamische constructie zeer grote verschillen tussen de bedrijven van het noorden en van het zuiden van het land. Inderdaad, de laatste twee jaren bouwden de Vlaamse bouwbedrijven gemiddeld 2,5 tot bijna 4 maal meer per bedrijf dan in het zuiden van het land. In Vlaanderen zijn de bedrijven groter. Hun productie schijnt over het algemeen meer gesystematiseerd te zijn. In Wallonië ziet men ook die trend tot systematisering en prefabricatie, maar hij lijkt langzamer te evolueren. Er blijven veel zeer kleine bedrijven die het voordeel hebben dat ze gemakkelijker kunnen ingaan op meer specifieke vragen, zoals renovaties-uitbreidingen-optoppingen of ongewone constructieprojecten.

Wat de niet-residentiële bouw betreft is de trend sinds 2015 duidelijk stijgend.

Men kan dus besluiten dat de houtbouwsector, alle werkzaamheden bijeengenomen, het nog steeds goed stelt. Dit wordt bevestigd door de vergelijking van de omzet van de bedrijven en zijn evolutie tussen 2017 en 2018 alsook de orderportefeuilles.

Men moet echter toegeven, dat houtbouw er niet in geslaagd is om het niveau te halen waarop hij aanspraak zou kunnen maken als hernieuwbaar materiaal. In de huidige milieucontext zou enkel al deze eigenschap waarop enkel hout zich kan beroepen, moeten volstaan om een buitengewone stijging van houtbouw te rechtvaardigen.

Het zou geen enkele zin hebben om het over de toekomst te hebben zonder de begrippen duurzame ontwikkeling, koolstofarme procédés en houtbouw aan te halen.

Het spreekt vanzelf dat hout zeer populair is bij kandidaat-bouwers die bijvoorbeeld willen bijdragen aan het bestrijden van de klimaatopwarming, door te kiezen voor een natuurlijk constructiemateriaal, dat volledig hernieuwbaar is en goede themische eigenschappen heeft. Houtbouw blijft echter iets duurder dan de zogenaamde traditionele bouwmethode. Maar de sector biedt als compensatie argumenten zoals de snelle opbouw die de periode van dubbele huur beperkt (door kortere werftijd), het aanmoedigen van de ontwikkeling van korte ketens, de toepassing van een volledig hernieuwbare grondstof, de bruikbare vloeroppervlakte die bij gelijke constructie-oppervlakte groter is dan met een ander bouwsysteem, de thermische voordelen... We willen ook benadrukken, dat hout van nature gemakkelijker inzetbaar is in een logica van korte ketens... Desondanks blijft de toegang tot houtbouw voor jonge gezinnen begrijpelijkerwijze wat delicaat. Dit brengt ons terug tot het globale probleem van toegankelijkheid van woningen, dat een bijzondere aandacht verdient. Wij zijn van mening dat er maatregelen zouden moeten overwogen worden om jonge gezinnen te steunen die een woning willen kopen, waaraan dan bepaalde eisen zouden gekoppeld worden op milieuvlak... Deze steunmaatregelen zou gelinkt kunnen worden aan de toepassing van natuurlijke materialen die ook kunnen worden gerecycleerd. Er zou ook rekening kunnen worden gehouden met het gebruik van korte ketenproducten of natuurlijke energiebronnen.

De volledige resultaten van de enquête zijn in pdf-formaat beschikbaar op de website van Hout Info Bois:

<http://www.houtinfo Bois.be/tools/downloads/>

Voor meer informatie blijven wij tot uw volledige beschikking op 02/219 27 43 of op het e-mailadres hf@hout.be

© Hout Info Bois

Deze enquête werd uitgevoerd door Hout Info Bois in nauwe samenwerking met het Office Économique Wallon du bois en de Plateforme Construction Bois van de Confédération de la Construction Wallonne

www.oewb.be | www.ccw.be

hout bois
info